

NOVA GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA HVAR
IDEJNO RJEŠENJE

**NOVA GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA HVAR
I D E J N O R J E Š E N J E**

naručitelji: Grad Hvar i Gradska knjižnica Hvar

gradonačelnik: Rikardo Novak
pročelnik UO: Nino Pijanović
koordinator projekta: Ita Pavičić

ravnateljica Gradske knjižnice: Nikla Barbarić

Konzervatorski odjel u Splitu:
ravnatelj dr.sci. Radoslav Bužančić
glavni konzervator projekta: dr. sci. Ambroz Tudor
konzervator arhitekt: Anita Gamulin

projektni ured: SITUS doo Šibenik
glavni projektant: Tomislav Krajina
projektanti suradnici: Mislav Krajina
Nina Podrug
Vlado Nigojević (termotehnika)

datum: listopad 2020.

NOVA GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA HVAR

TEKSTUALNO OBRAZLOŽENJE

1. LOKACIJA

Nakon analiza nekoliko alternativnih lokacija, Gradsko vijeće Grada Hvara donijelo je 2020. god. odluku da vrt ispred palače Radošević, u kojoj je danas smještena Gradska knjižnica i čitaonica, bude mjesto gradnje nove knjižnice.

Vrt predmetne lokacije odvojen je javnom ulicom od palače Radošević. Javna ulica okružuje cijelu lokaciju, osim na jednom manjem dijelu sjeveroistočnog ugla, gdje parcela vrta graniči sa okolnim kućama.

Palača Radošević ima terasu koja nadsvođuje javnu ulicu, tako taj nadsvođeni prolaz, ispod kojeg je ulaz u palaču, odnosno prostor današnje knjižnice, graniči sa parcelom vrta.

Specifičnost lokacije je poprilično velika visinska razlika (6-7 metara) južne i sjeverne ulice.

Danas je prostor tog vrta većim dijelom popločan, sa ozelenjenom sjevernom stranom koja pravi vizualnu barijeru prema kućama na drugoj strani sjeverne ulice, te nadstrešnicom po južnom i istočnom rubu vrta. Ta nadstrešnica ima kamene elegantne stupove, te drvenu krovnu konstrukciju sa kupom kanalicom.

U sjeverozapadnom uglu parcele smještena je trafostanica, tlocrtnih dimenzija cca 4,5 x 6 metara. U odnosu na vrt potpuno je ukopana, a pristup joj je sa javne ulice u sjeverozapadnom uglu, na niveleti koja je cca 5,0 metara niža od nivoa vrta palače.

Sam vrt je većim dijelom nasut. U arheološkoj sondi koja je izvedena uz objekt trafostanice u svibnju 2020. Nisu nađeni ostaci koji bi upućivali na mogućnost daljnjih arheološki nalaza na ovoj lokaciji knjižnice.

2. ARHITEKTONSKI KONCEPT

Prema idejnom rješenju, objekt nove Gradske knjižnice i čitaonice ukapa se u volumen vrta, na način da je prizemni dio na niveleti sjeverne ulice, a interpolacijom dvije etaže knjižnice formira se prostor novog vrta – terase na nivou ulaza ispod slara Palače Radošević. Cijeli novonastali objekt smješta se između perimetralnih kamenih zidova koji graniče sa javnim prostorom javne ulice, sa natkrivenim izdignutim dijelom na istočnoj strani gdje je i danas postojeća nadstrešnica, odnosno gdje je obodni kameni zid veće visine nego na sjevernom, zapadnom i jugozapadnom dijelu.

Na sjevernom dijelu postojeći kameni zid se perforira i formira se glavni ulaz i povezanost sa sjevernom ulicom. Na ovaj način objekt nove Gradske knjižnice i čitaonice postaje apsolutno mimikričan, ali ne i skriven. Njegova nova pojavnost u urbanom tkivu grada Hvara je prepoznatljiva i čitljiva. On se ne skriva, nego prilagođava svojoj okolini, prihvaćajući zatečenu urbanu morfologiju koju suptilno modificira. Ne nastoji bit novi blok – objekt tamo gdje ga nikad nije bilo, ne razvija autističnu prostornu strukturu, nego razvija arhitektoniku koja na lokaciji već postoji, i upisana je u kolektivno sjećanje ovog mjesta, specifični *genius loci* ovog mjesta. Osim poštivanja, prije svega palače Radošević kojoj je u arhitektonskom konceptu primarno podložen, zatim i perimetralnih kameni zidova čiju arhitektoniku u cijelosti preuzima, ovaj projekt na poseban način restrukturira niz kamenih stupova koje je zatekao u sadašnjem vrtu, tretirajući ih kao spolije i razmještajući ih u novi odnos tradicionalne pergolade, kakvu nalazimo i u samostanskom vrtu iza hvarske katedrale.

Krovna terasa ovog novog objekta postaje novi vrt i nova terasa, ne samo palači Radošević, nego i novoj gradskoj knjižnici, kojima je dostupna vertikalnim komunikacijama, liftom i skalama, na istočnom dijelu.

Osnovni arhitektonski koncept, kako oblikovni, tako i funkcionalni, nadovezuje se na strukturu javnih uličnih površina koje okružuju lokaciju i nadovezuju se na krovnu terasu – vrt koja je dostupna ne samo iz prostora knjižnice, nego i iz javne ulice kroz novoformirani portal u obodnom zidu koji nosi terasu palače Radošević, točno nasuprot sadašnjeg ulaza u današnji prostor knjižnice u palači. Na taj način ova vrt – terasa ima višestruku moguću funkciju: može biti vrt i terasa knjižnice, može služiti palači Radošević, a može biti i javni prostor dostupan sa javne ulice, neovisno od knjižnice ili od Palače Radošević.

U imanentnom dijelu arhitektonskog koncepta ovog projekta, sjeverna strana razumijeva se kao ulazna i na tom dijelu formira se centralni ulazni dvoetažni prostor, prozračnom staklenom stijenom povezan sa uskim atrijem koji se formira uz sjeverni zid gdje se prostor prizemlja, preko tog atrija, nadovezuje na usku javnu ulicu. Ovim konceptom proširuje se javni prostor ulice naglašava javni karakter gradske knjižnice, koja se u svom oblikovanju doima kao prošireni javni gradski prostor. Potpuna „ukopanost“ ovog novog objekta unutar granica postojećeg vrta, ovim konceptom dovodi se do suprotne situacije, da cijeli prostor unutrašnjosti knjižnice oblikovno proširenja javnog prostora sjeverne ulice, koja se nastavlja na hvarsku Pjacu. Knjižnica tako postaje niša u javnom prostoru, a ne objekt vlastite monumentalnosti, što ovaj projekt razumijeva kao prednost, a ne nedostatak lokacije. Ono što je u početnom pristupu moglo izgledati kao otežavajuća okolnost, u ovom konceptu postaje prednost u odnosu na interpretaciju uloge knjižnice u javnom životu Hvara, odnosno implicira arhitektonski koncept koji u potpunosti korespondira sa sadržajem ovog novog objekta.

3. KNJIŽNIČNI KONCEPT I ORGANIZACIJA PROSTORA

U ovom projektu primijenjen je koncept slobodnog pristupa knjižnoj građi, uz djelomično ograničen pristup dijelu fonda. Programska osnova bazira se na cca 30.000,00 naslova . Specifičnost ovog projekta je da je većina knjižnog fonda koncentrirana u depozitarnom dijelu koji je i u prizemlju i na 1. katu smješten u južnom dijelu (dio prema palači Radošević) koji se u čitanju prostora razumijeva kao stražnji dio. Takav koncept omogućio je da se u ostalim dijelovima dobiju vrijedni prostori za boravak, čitanje, druženje i slično, neopterećeni slobodno stojećim policama. U odnosu na ukupan knjižni fond ove knjižnice, veličinu prostora koji stoji na raspolaganju, te potrebe za boravišnim prostorom za čitatelje kojima je ovaj objekt svojevrsni gradski dnevni boravak, potrebno je bilo postaviti ukupan fond na visoke police, koje onda nisu kompatibilne sa otvorenim tipom knjižničkog prostora u kojem trebaju dominirati niske police koje su slobodno postavljene u prostor. U ovom slučaju, svi prostori za boravak čitatelja imaju samo visoke police po obodnim zidovima, sa izuzetkom referencijalne zbirke koja je postavljena u niske police lijevo od ulaza.

Prostor knjižnice podijeljen je u više funkcionalnih cjelina:

PRIZEMLJE

- Ulazni hol sa grupom za sjedenje i recepcijskim pultom
- Recepcija i posudbeni pult
- Referentna zbirka i zavičajna zbirka sa slobodnim pristupom
- Dječji odjel
- Depozitorij sa ograničenim pristupom
- Ured ravnateljice
- Soba za katalogizaciju i matična služba
- IT soba
- Sanitarije m+ž + inv.
- Dizalo (prizemlje – kat – krovna terasa)

1. KAT

- Depozitorij sa slobodnim pristupom
- Studijska čitaonica
- Odjeljak sa računalima i slobodni boravak čitatelja

2. KAT

- komunikacijski prostor i izlaz na krovnu terasu
- krovna terasa natkrivena
- krovna terasa nenatkrivena
- prostor za vanjske klimatizacijske uređaje

Prostor je organiziran na slijedeći način:

Recepcijski i posudbeni pult smješten je nasuprot glavnog ulaza u dvoetažnom ulaznom holu, na način da sa njega postoji preglednost glavnog ulaza, pogled na dvojna stubišta koja vode na 1. kat, te na pristup stepeništu kojim se sa prvog kata penje na krovnu terasu. Uz recepcijski pult smješten je dječji odjel radi nadgledanja i asistencije djeci. Ispod stepeništa u zapadnom dijelu smještena je IT soba. Neposredno uz ulaz je referentna zbirka i dio zavičajne zbirke. Iza recepcijskog pulta smješten je depozitorij sa ograničenim pristupom, koji ima prilaz i iz zone katalogizacije.

U istočnom dijelu prizemlja smještene su soba sa katalogizacijom i matična služba te soba ravnateljice, koje su orijentirane na uski atrijski prostor koji se u tom dijelu formira između novog objekta knjižnice i postojećeg kamenog perimetralnog zida.

Na 1. kat, koji je oblikovan kao galerijski u dvoetažnom ulaznom prostoru, pristupa se dvama stepeništima. Oba stepeništa su povećane širine, tako da se u jednom dijelu formiraju kaskade za sjedenje. Na taj način veće stepenište može poslužiti i kao tribina za manja događanja kao što su predavanja, recitali slično, koje ova hvarska knjižnica često organizira. Za potrebe većih događanja, ona se mogu organizirati u ulaznom prostoru ili u cijelom dvoetažnom dijelu prizemlja uz izmicanje niskih slobodno stojećih polica.

Sa oba stepeništa kojima se pristupa na 1. kat dolazi se u jedan od čitalačkih prostora koji su povezani mostom – galerijom nad ulaznim prostorom, i depozitarnim dijelom u koji se ulazi i sa istočne i sa zapadne strane.

Na istočnom dijelu 1. kata formiran je zasebni komunikacijski prostor u kojem se pristupa dizalu, zatim stepenicama za 2. kat odnosno krovnu terasu, a postoji i mogućnost izlaza na nu ulicu koja se u tom dijelu visinski nalazi točno na niveleti 1. kata.

Ukupno kretanje kroz knjižnicu organizirano je na kružni način, kako bi se omogućilo i postavljanje periodičnih izložbi, npr. na 1. katu. Obzirom na način kontrole iznošenja knjižnog fonda (magnetne „igle“) moguće je prostor knjižnice organizirati sa tri zasebna ulaza, kako bi ona i doslovno postala dio gradske urbane strukture.

4. OBLIKOVANJE UNUTRAŠNJEG PROSTORA

Cijeli prostor knjižnice stavljen je pod jednu krovnu ploču, kasetiranu konstrukciju koja je u dijelu iznad dvoetažnog prostora ulaznog hola ostakljena. Nema ni jednog stupa u prostoru 1. Kata koji pridržava tu stropnu ploču, već se ona oslanja na tri perimetralna zida i gredni nosač u sjevernom dijelu koji premošćuje slobodni prostor prizemlja u dijelu od trafostanice do postojećih kuća na sjeveroistočnom uglu. Ovim konceptom konstrukcije u cijelosti je „zamaskiran“ volumen trafostanice koji oduzima dio ukupnog tlocrta te se taj manjak koji je trafostanica zauzela ne osjeća u prostoru.

U tako formiran ukupni unutrašnji prostor knjižnice interpolirana je zasebna konstrukcija koja samostalno stoji na tlu i „oslobađa“ dvoetažni ulazni prostor kao dominantnu prostornu atrakciju oko koje se oblikuju svi ostali prostori. Taj dvoetažni prostor otvoren je prema sjevernom uskom atriju kojeg postojeći kameni zid, oslobođen u prizemlju, dijeli od javne ulice. Mali vrt (atrij) u prizemlju odijeljen je kliznim drvenim rešetkama od javne ulice i zavisno od režima rada knjižnice, otvara se ulici ili distancira od nje. I u slučaju kad su drvene rešetke navučene, iz ulice se pruža pogled na vrt i na enterijer knjižnice, ali vrt u tom slučaju nije dostupan ulasku iz javne ulice.

Ovaj projekt razmatra i materijale, pa predviđa posebno projektirane drvene police za knjige, drvene podove osim na ulazu gdje bi bio brački kamen, natur beton u vertikalama., staklene vertikale sjeverne fasade i posebne staklene plohe na kasetiranom stropu kroz koje će se moći vidjeti zvjezdano hvarsko nebo. Horizontalni roloi na ovim stropnim otvorima osigurat će potrebnu zaštitu od sunca u ljetnom periodu, ali će zato u svim ostalim razdobljima, posebno zimi, čitatelji moći uživati u onome što zovemo sunčani Hvar.

Tu smo željeli postaviti obrnutu situaciju, koju ovaj projekt na poseban način anticipira: u potpuno ukopanom objektu imati puno sunčevog svjetla. Postav uskog atrija na sjevernom dijelu na koji će padati sunčevo svjetlo, te ostakljena krovna terasa, postaju tako „light motiv“, cijelog projekta i nitko od korisnika ove knjižnice neće imati osjećaj ukopanosti koju ona ima i treba imati u odnosu na palaču Radošević.

Oblikovanje unutrašnjeg prostora inspirirano je hvarskim specifikumom da se, Arsenal, hvarska Pjaca, katedrala i vrtovi iza katedrale, gradska lođa i ostali važni prostori, protežu u smjeru istok – zapad. Tako je i unutrašnjost ovog novog objekta knjižnice postavljena da su dominantne orijentacije pružanja prostora i kretanja u njemu u smjeru istok – zapad (ili obrnuto). Jedinственost unutrašnjeg prostora, bez ikakvih stupova koji bi pridržavali krovnu ploču, tiha je aluzija na jedinstven prostor hvarskog arsenala, lođe ili katedrale, kojim prostorima na Pjaci ovaj novi dnevni boravak građana Hvara treba pridružiti.

5. TERMOTEHNIKA

Za grijanje i hlađenje ovog objekta predviđene su dizalice topline tipa zrak-zrak. Vanjske jedinice smještene su na nivou 2. kata, u ograđenoj terasi, tako da nisu vidljive u bilo kojem pogledu sa terase ovog objekta ili sa susjednih objekata. Ovaj smještaj osigurava prigušivanje buke od njihovog rada.

Sistem unutrašnjih jedinica inkorporiran je u arhitektonsko rješenje na način da ostavlja slobodne stropove, posebno kasetirani strop iznad 1. kata.

U prizemlju je predviđeno podno grijanje u ulaznom kamenom popločanom dijelu.

Dio elementa za grijanje i hlađenje predviđen je u podnim kanalima tipa Jaga minicanal, sa podnim rešetkama. Jedan je parapetni ugradni uređaj smještene u zidu

prema trafostanici, te dva stropna uređaja u hodniku upravnog dijela, u spušenom stropu. Veći aparat uzima zrak iz hodnika upravnog dijela i depozita, te ga upuhuje kroz podne rešetke u 1. kat.

Na prvom katu imamo još jedan stropni uređaj sa razmaknutim usisom i ispuhom, a uz sjevernu fasadu, zatim parapetni uređaj na zapdnom unutrašnjem parapetu stubišta, te potez minikanala zidnog tipa uokolo glavnih skala za prvi kat.

Razmještaj unutrašnjih jedinica postavljen je na način da ni u jednom dijelu ne ispuhuju kondicionirani zrak prema korisnicima na mjestima zadržavanja, te da razmaknutim položajem osiguravaju jednoličnost temperature zraka, kako u tlocrtnom tako i u visinskom smislu.

U uredskim prostorima predviđene su zasebne zidne jedinice.

6. VENTILACIJA

Knjižnica će imati prirodnu ventilaciju (otvaranje prozora). Prisilna ventilacija osigurat će se samo u sanitarnim prostorima, gdje će se paljenjem svjetla aktivirati odsisni ventilator.

U slijedećoj fazi razrade projekta razmotrit će se opravdanost postave otklopnih horizontalnih krovnih prozora.

7. ZAŠTITA OD SUNCA

Sustav zaštite od sunca predviđa se na horizontalnim ostakljenim površinama na način postave unutrašnjih horizontalnih roloa na daljinsko upravljanje.

Na sjevernoj ostakljenoj stijeni ne bi bilo zaštite od sunca, zbog čiste sjeverne orijentacije.

8. TEHNIČKI PODACI:

a. LOKACIJA : k.č. 393 KO HVAR površine 446 m² u zemljišniku , broj ZK uložka 47
Zemljišnoknjižni odjel Stari Grad, KO HVAR

Napomena: na čestici se nalazi trafostanica u SZ uglu

b. POVRŠINE knjižnice :

Prizemlje knjižnica bruto 398 m², neto korisna površina 337 m²

Prvi Kat knjižnica bruto 398 m², neto korisna površina 220 m²

Drugi kat knjižnica bruto 100 m²

Ukupno bruto

896 m²

Ukupno neto korisna površina (zatvorena)

558 m²

9. PRIKLJUČCI

- a. Električna 30 kW
- b. Vodovod – PRIKLJUČAK PROMJER 80 MM, 7,5 LIT/SEC
- c. Odvodnja: fekalna i oborinska
- d. Telekomunikacije: telefon, brzi internet

10. APROKSIMATIVNA CIJENA REALIZACIJE OBJEKTA

NOVA GRADSKA KNJIŽNICA HVAR
PROCJENA INVESTICIJE PO IDEJNOM RJEŠENJU
izradili: Tomislav Krajina, Vlado Nigojević, Ivo Žuvela

OSNOV OBRAČUNA : 900 m² GBP

1	PRIPREMNI RADOVI (rušenje postojećih izgrađenih struktura)	330.000,00
2	ARHEOLOŠKA ISKAPANJA, ISTRAŽIVANJA I OBRADJE	700.000,00
3	GRAĐEVINSKI ISKOP	680.000,00
4	GRAĐEVINSKI RADOVI	2.600.000,00
5	ELEKTROINSTALACIJE I RASVJETA	960.000,00
6	TERMOTEHNIČKE INSTALACIJE	550.000,00
7	VODOVOD I ODVODNJA	170.000,00
8	FASADE I FASADNA BRAVARIJA (sa nadsvjeticima)	1.900.000,00
9	OBRTNIČKI RADOVI I FIKSNI ENTERJER	3.200.000,00
10	KROVNA TERASA I NASADI	1.300.000,00
11	NAMJEŠTAJA I OPREMA	1.400.000,00
11	DIZALO	180.000,00
12	PROJEKTIRANJE IDEJNO	90.000,00

13	GLAVNI PROJEKTI, IZVEDBENI PROJEKTI, PROJEKTI ENTERJERA, PROJEKTI NAMJEŠTAJA I OPREME, HORTIKULTURNA RJEŠENJA	880.000,00
14	KONZALTING USLUGE, STRUČNI NADZOR, REVIZIJA STATIKE, GEOMEHANIKA, NACRTI POSTOJEĆEG STANJA	580.000,00
	RAZNI VEZANI TROŠKOVI, DAVANJA, PRIKLJUČCI	500.000,00
	UKUPNO	15.520.000,00
	PDV 25%	3.880.000,00
	SVEUKUPNO sa PDV	19.400.000,00

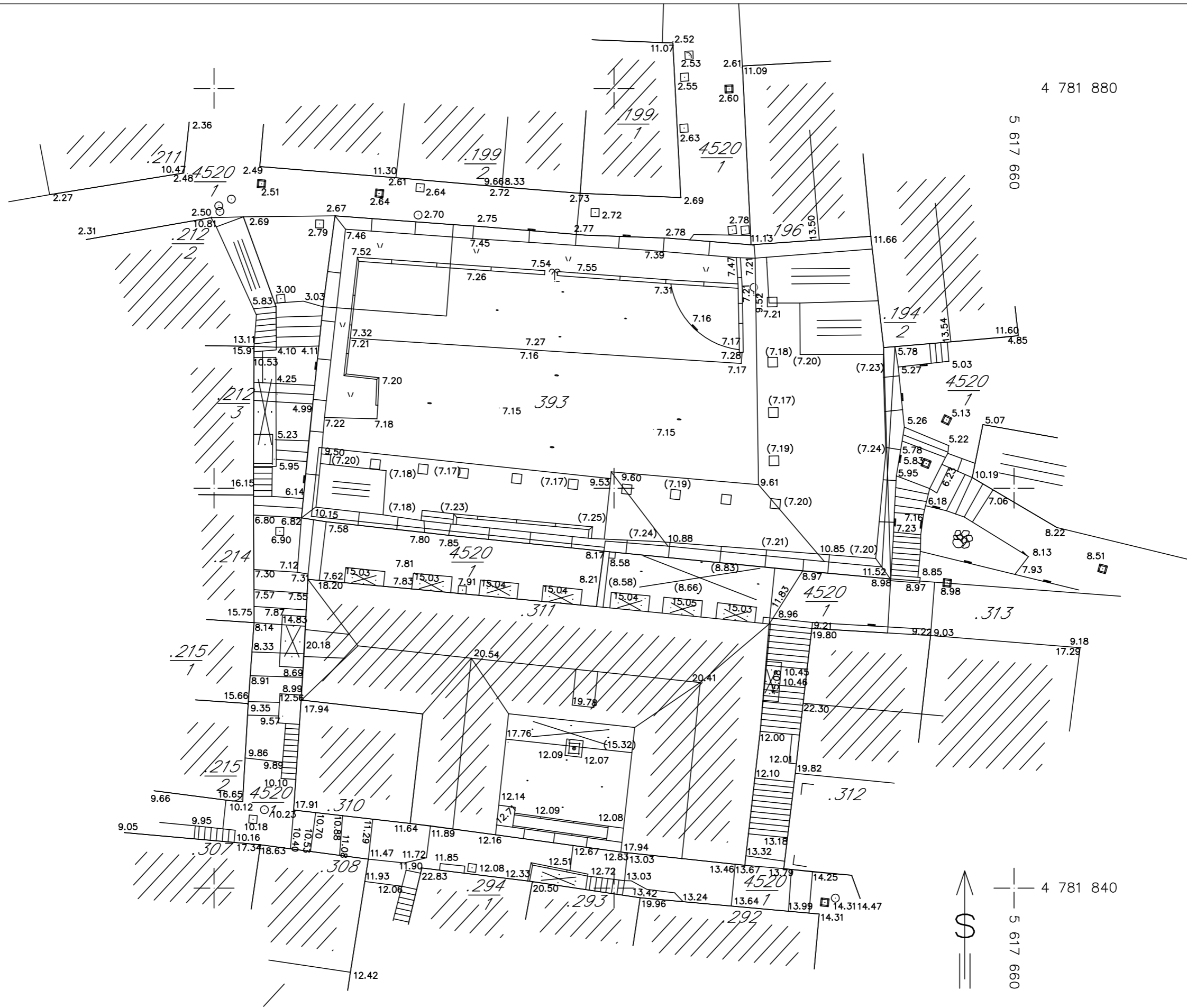
U Šibeniku, listopad 2020.

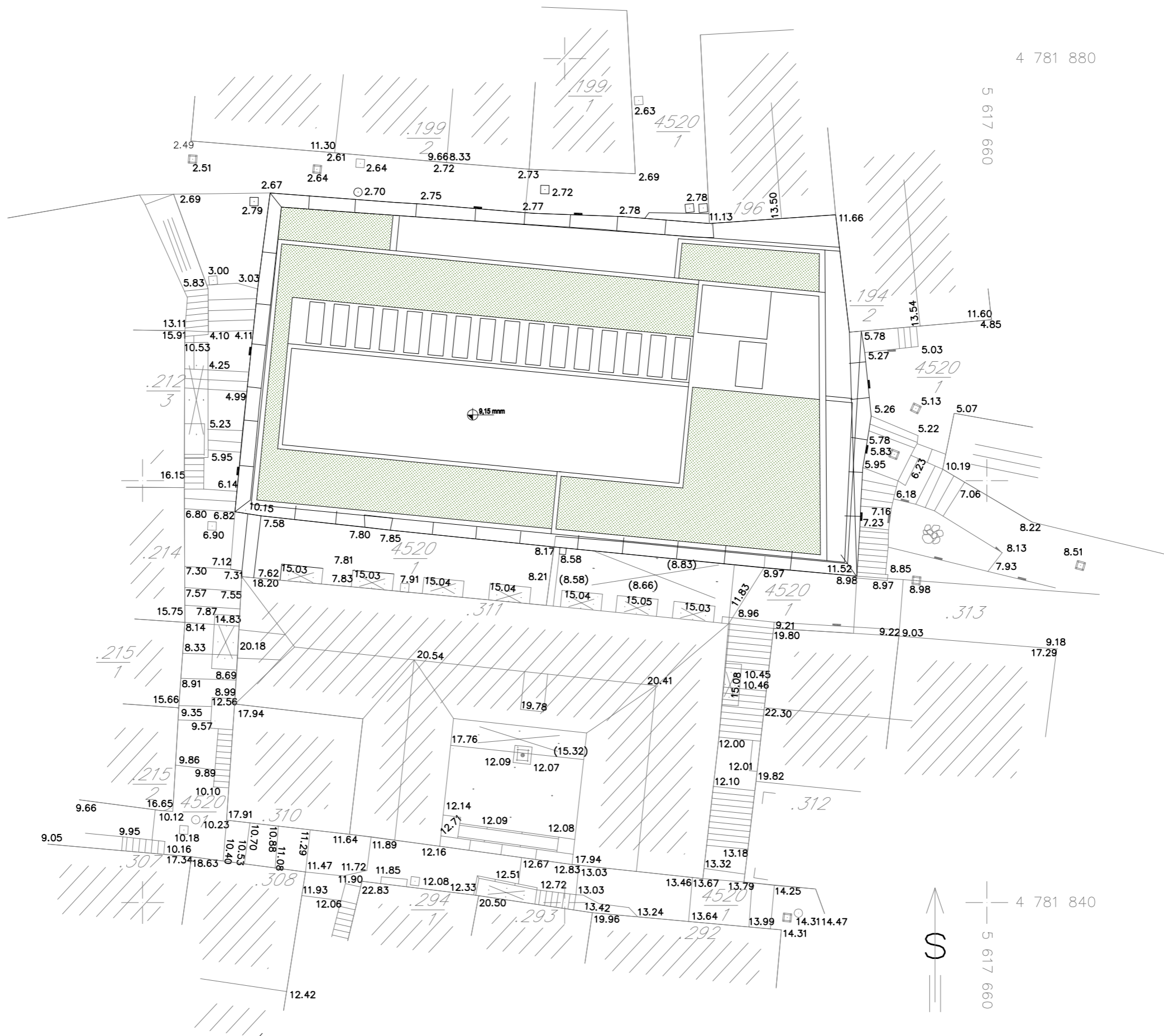
Projektant: Tomislav Krajina

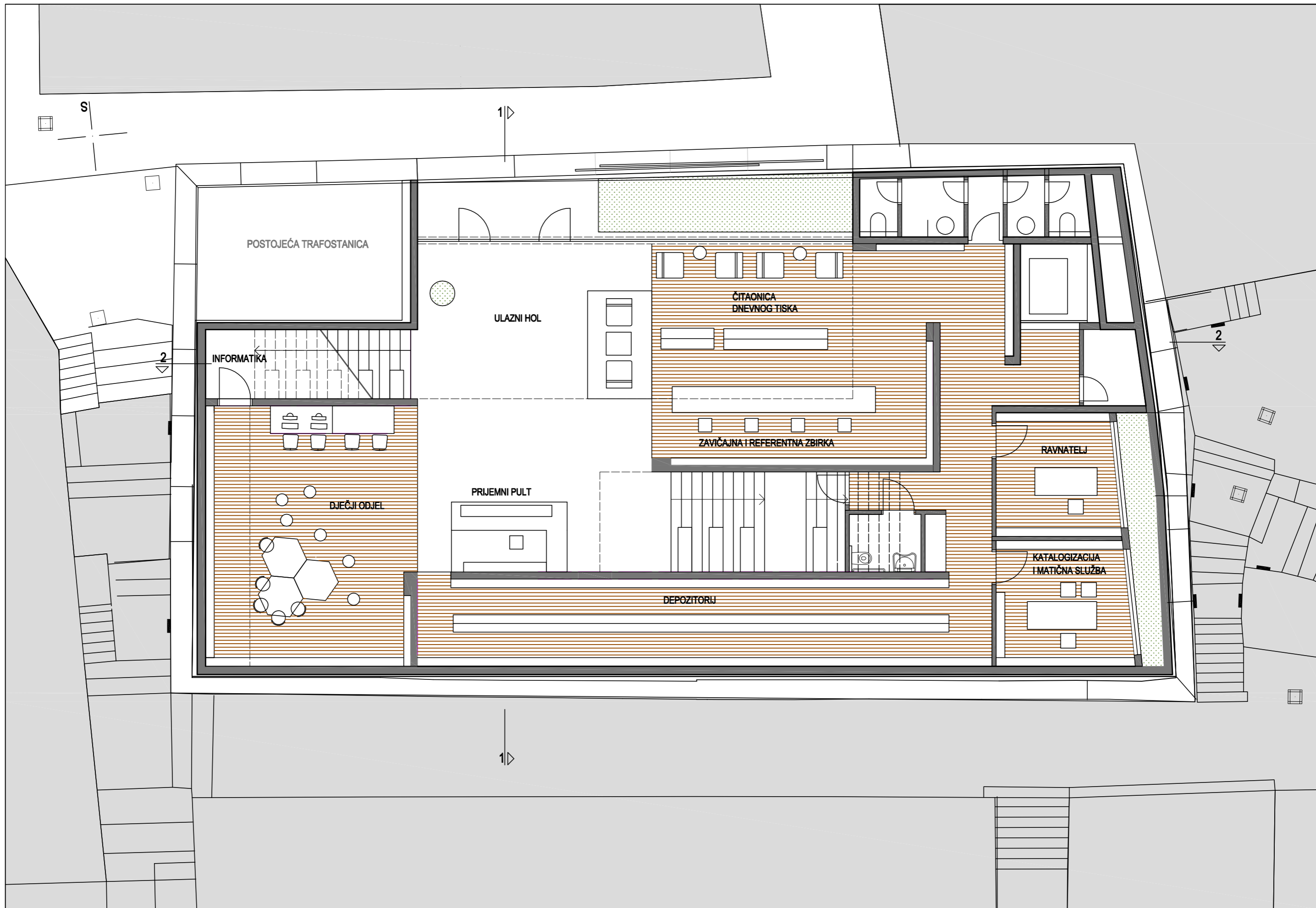

POSTOJEĆA TRAFOSTANICA

ULAZNI HOL

ČITAONICA DNEVNOG TISKA

INFORMATIKA

ZAVIČAJNA I REFERENTNA ZBIRKA

RAVNATELJ

DJEČJI ODJEL

PRIJEMNI PULT

KATALOGIZACIJA I MATIČNA SLUŽBA

DEPOZITORIJ

